

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 września 1991 r.

Nr 81

TREŚĆ:

Poz.:

USTAWA

351 — z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej 1141

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

352 — z dnia 26 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych 1146

353 — z dnia 26 sierpnia 1991 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o pracownikach urzędów państwowych na pracowników Biura Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych 1147

354 — z dnia 27 sierpnia 1991 r. w sprawie kosztów upomnienia oraz przypadków, w których egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia 1147

355 — z dnia 29 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasu pracy w uspołecznionych zakładach pracy w latach 1989—1992 1148

ROZPORZĄDZENIA:

356 — Ministra Finansów z dnia 23 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz innych przychodów i rozchodów 1148

357 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym 1149

358 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłat kancelaryjnych w sprawach cywilnych 1149

359 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1991 r. w sprawie opłaty od podania o wniesienie rewizji nadzwyczajnej w sprawach karnych 1150

360 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1991 r. w sprawie wysokości zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania w sprawach z oskarżenia prywatnego 1150

361 — Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 sierpnia 1991 r. w sprawie uzbrojenia Policji 1150

362 — Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 8 sierpnia 1991 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania przepisów ustawy — Prawo przewozowe 1151

363 — Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 14 sierpnia 1991 r. w sprawie uprawnień funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz ich małżonków do ulgi przy przejazdach państwowymi środkami komunikacji 1152

UCHWAŁA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

364 — z dnia 21 sierpnia 1991 r. w sprawie wykładni art. 8 ustawy z dnia 28 czerwca 1991 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 1152

351

USTAWA

z dnia 24 sierpnia 1991 r.

o ochronie przeciwpożarowej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) zapobieżeniu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia — rozumie się przez to:
  - a) zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
  - b) tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) działaniach ratowniczych — rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia i mienia, a także likwidację źródła powstawania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) innym miejscowym zagrożeniu — rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Rozdział 2

Zapobieganie pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu miejscowemu zagrożeniu

Art. 3. 1. Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu obowiązane są zabezpieczać użytkowane środowisko, budynek, obiekt lub teren przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

2. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust. 1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Art. 4. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- 3) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 4) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 5) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Art. 5. 1. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, obowiązany do założenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych, zobowiązany jest połączyć te urządzenia z najbliższą komendą lub jednostką ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej, o ile w tym budynku, obiekcie lub na terenie nie działa jego własna jednostka ratownicza.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje budynków, obiektów lub terenów, w których wymagana jest instalacja sygnalizacyjno-alarmowa.

Art. 6. 1. Właściwe urzędy, instytucje, organizacje, podmioty gospodarcze i osoby fizyczne obowiązane są przy zagospodarowaniu i uzbrajaniu terenu uwzględnić wymagania ochrony przeciwpożarowej oraz zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

2. Autorzy dokumentacji projektowej zapewniają jej zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

3. Obowiązek spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej ciąży także na wytwórcy maszyn, urządzeń i innych wyrobów oraz nabywcy licencji zagranicznych lub maszyn, urządzeń i innych wyrobów pochodzących z importu.

4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, ciąży również na użytkowniku maszyn, urządzeń i innych wyrobów.

5. Rozpoczęcie eksploatacji nowej, przebudowanej lub wyremontowanej budowli, obiektu lub terenu, maszyny, urządzenia lub instalacji albo innego wyrobu może nastąpić wyłącznie, gdy:

- 1) zostały spełnione wymagania przeciwpożarowe,
- 2) sprzęt, urządzenia pożarnicze i ratownicze oraz środki gaśnicze zapewniają skuteczną ochronę przeciwpożarową.

Art. 7. 1. Użytkowanie sprzętu, urządzeń pożarniczych i ratowniczych, środków gaśniczych, instalacji samoczynnego wykrywania pożarów, instalacji samoczynnego gaszenia pożarów oraz innych wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej wymaga uzyskania świadectwa dopuszczenia (atestu).

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wydawania świadectwa dopuszczenia (atestu), o którym mowa w ust. 1.

Art. 8. Korzystanie przez właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu z usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest dobrowolne.

Art. 9. Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa.

Art. 10. 1. Prawo do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej mają uprawnieni strażacy pełniący służbę w Państwowej Straży Pożarnej oraz osoby upoważnione przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

2. Zasady przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej określi Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia.

Art. 11. Osoby, o których mowa w art. 10 ust. 1, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych, mają prawo do nakładania grzywny w drodze postępowania mandatowego.

Rozdział 3

Organizacja ochrony przeciwpożarowej

Art. 12. Minister Spraw Wewnętrznych odpowiada za realizację polityki państwa w zakresie ochrony przeciw-

pożarowej oraz pełni nadzór nad funkcjonowaniem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 13. 1. Minister Spraw Wewnętrznych określa w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady nadzoru nad ochroną przeciwpożarową w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej,
- 2) szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, obiektów lub terenów oraz ich wyposażenia w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze.

2. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, ratownictwa technicznego, chemicznego i ekologicznego oraz warunki, którym powinny odpowiadać drogi pożarowe.

Art. 14. 1. Centralnym organem administracji państwowej w sprawach ochrony przeciwpożarowej oraz organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej odpowiada za realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz za organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

3. W zakresie ustalonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych zadania, o których mowa w ust. 2, realizują również inni ministrowie, wojewodowie, organy gmin — w stosunku do budynku, obiektu lub terenu oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nich nadzorowanych oraz podmiotów gospodarczych, dla których są organami założycielskimi, a w stosunku do mienia polskich placówek zagranicznych — kierownicy tych placówek.

Art. 15. Jednostkami ochrony przeciwpożarowej są:

- 1) jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) zakładowa straż pożarna,
- 3) zakładowa służba ratownicza,
- 4) gminna zawodowa straż pożarna,
- 5) terenowa służba ratownicza,
- 6) ochotnicza straż pożarna,
- 7) związek ochotniczych straży pożarnych,
- 8) inne jednostki ratownicze.

Art. 16. Zadania i organizację Państwowej Straży Pożarnej określa odrębna ustawa.

Art. 17. Minister Spraw Wewnętrznych, a także za jego zgodą inni ministrowie, wojewodowie, gminy, instytucje, organizacje, osoby prawne i fizyczne, mogą tworzyć zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne albo miejskie zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze oraz inne jednostki ratownicze.

Art. 18. Organizację i szczegółowe zasady funkcjonowania zakładowej straży pożarnej, zakładowej służby ratowniczej, gminnej zawodowej straży pożarnej, terenowej służby ratowniczej oraz innych jednostek ratowniczych — określają osoby prawne lub fizyczne je tworzące, w porozumieniu i pod nadzorem komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej właściwego ze względu na teren działania.

Art. 19. 1. Ochotnicza straż pożarna i związek ochotniczych straży pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy — Prawo o stowarzyszeniach.

2. Szczegółowe zadania i organizację ochotniczej straży pożarnej i ich związku określa statut.

3. Wszelkie sprawy dotyczące ochrony przeciwpożarowej, określone w statucie ochotniczej straży pożarnej i ich związku, wymagają uzgodnienia z komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej właściwym ze względu na teren działania lub Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej w przypadku związku ochotniczych straży pożarnych działającego na terenie całego kraju.

Art. 20. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—6 i 8, do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 21. Wojewoda może żądać od:

- 1) związku ochotniczych straży pożarnych,
- 2) ochotniczej straży pożarnej pozostającej poza strukturami związku ochotniczych straży pożarnych,
- 3) zarządów gmin, instytucji, organizacji, osób prawnych i fizycznych, które utworzyły jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisu art. 17,

informacji związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie danego województwa.

Rozdział 4

Działanie ratownicze

Art. 22. 1. Działanie ratownicze prowadzą jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1—6 i 8.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym.

3. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz warunków psychofizycznych dla osób podejmujących pracę w jednostkach przeciwpożarowych, o których mowa w art. 15 pkt 2—5.

Art. 23. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—6 i 8, mają obowiązek, na wezwanie Państwowej Straży Pożarnej, uczestniczenia w działaniu ratowniczym poza terenem własnego działania.

Art. 24. 1. W przypadku powstania pożaru w pomieszczeniach misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego lub instytucji międzynarodowej, korzystających z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego, prowadzenie działania ratowniczego przez jednostki ochrony przeciwpożarowej jest dopuszczalne po uprzednim uzyskaniu zgody szefa misji, kierownika urzędu konsularnego lub kierownika instytucji międzynarodowej, z zastrzeżeniem przepisu ust. 2.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być jednak domniemana w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia wymagającego niezwłocznego działania ratowniczego.

Art. 25. 1. Kierujący działaniem ratowniczym może:

- 1) zarządzić ewakuację ludzi i mienia,
- 2) wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób trzecich w rejonie działania ratowniczego,
- 3) przejąć w użytkowanie na czas niezbędny dla działania ratowniczego nieruchomości i ruchomości, środki transportu, sprzęt, ujęcia wody, inne środki gaśnicze, a także przedmioty i urządzenia przydatne w działaniu ratowniczym.

2. Kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

3. Kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić w trakcie działania ratowniczego od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb korzystania z praw, o których mowa w ust. 1—3.

Rozdział 5

Uprawnienia pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej i członków ochotniczych straży pożarnych

Art. 26. 1. Pracownik jednostki ochrony przeciwpożarowej lub członek ochotniczej straży pożarnej, który w związku z działaniem ratowniczym doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, otrzymuje odszkodowanie w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio wobec podmiotów, o których mowa w art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1.

3. W razie śmierci osoby, o której mowa w ust. 1, odszkodowanie otrzymują pozostali po niej członkowie rodziny.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio wobec osób fizycznych, o których mowa w art. 25 ust. 2.

Art. 27. Z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych korzystają:

- 1) uprawnieni do prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych,
- 2) pracownicy i członkowie jednostek ochrony przeciwpożarowej biorący udział w działaniu ratowniczym lub wykonujący inne zadania związane z ochroną przeciwpożarową,
- 3) osoby fizyczne, które na podstawie art. 25 ust. 2 zostały zobowiązane do udziału w działaniu ratowniczym.

Art. 28. 1. Członek ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną, otrzymuje ekwiwalent pieniężny.

2. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, jest wypłacany z budżetu gminy do wysokości 1/175 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej, obliczonego za poprzedni kwartał przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub szkoleniu ratowniczym.

3. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje członkowi ochotniczej straży pożarnej, który za czas nieobecności w pracy uzyskał wynagrodzenie na podstawie odrębnych przepisów.

4. Członkowie ochotniczych straży pożarnych, za czas nieobecności w pracy z przyczyn określonych w ust. 1, zachowują przewidziane w odrębnych przepisach uprawnienie do innego niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą.

5. W przypadku zbiegu świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 4, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów stosuje się przepisy korzystniejsze.

6. Członek ochotniczej straży pożarnej biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych ma prawo do okresowych bezpłatnych badań lekarskich.

7. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przeprowadzania badań, o których mowa w ust. 6.

Rozdział 6

Świadczenia rzeczowe i finansowe

Art. 29. Koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) budżetu gminy,
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne od ognia,
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę Ministra Spraw Wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Art. 30. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu ponosi w pełni koszty nabycia i utrzymania w sprawności sprzętu, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych, urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych i innych urządzeń oraz instalacji ochrony przeciwpożarowej, do których posiadania zobowiązują go przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2.

Art. 31. 1. Państwowa Straż Pożarna obowiązana jest do przekazywania nieodpłatnie technicznie sprawnego, zbędnego sprzętu i urządzeń ochotniczym strażom pożarnym.

2. Zakładowe straże pożarne lub zakładowe służby ratownicze mogą przekazywać nieodpłatnie sprawny technicznie, zbędny sprzęt i urządzenia ochotniczym strażom pożarnym.

Art. 32. 1. Koszty utrzymania, wyposażenia, zapewnienia gotowości bojowej i wyszkolenia jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—5 i 8, ponoszą uprawnieni do ich tworzenia.

2. Koszty utrzymania, wyposażenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina.

3. Gmina ma również obowiązek:

- 1) bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej,
- 2) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do ochotniczej straży pożarnej funkcjonującej w budynku, obiekcie lub na terenie nie będącym własnością, nie użytkowanym bądź nie zarządzanym przez gminę.

Art. 33. 1. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—6 i 8, mogą być finansowane z budżetu państwa w zakresie zapewnienia ich gotowości bojowej, a w szczególności mogą być pokrywane z budżetu państwa koszty paliwa i olejów, chemicznych środków gaśniczych, remontów generalnych środków transportu, urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego, specjalistycznej odzieży ochronnej, jeżeli na podstawie art. 12 zostaną włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Minister Spraw Wewnętrznych corocznie określi wysokość środków finansowych i ich podział między podmioty, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ich wykorzystania wyłącznie dla zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Art. 34. 1. Inne koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych i ich związków, związane z ochroną przeciwpożarową, pokrywane są z budżetu państwa, o ile na podstawie odrębnych przepisów zostaną przekazane gminom jako zadania zlecone.

2. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1, określana jest corocznie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i przekazywana ochotniczym strażom pożarnym lub ich związkom.

Art. 35. 1. Szkolenie członków ochotniczej straży pożarnej, o których mowa w art. 28 ust. 6, prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna.

2. Szkolenie pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—5 i 8, oraz członków ochotniczej straży pożarnej, o której mowa w art. 32 ust. 4, może prowadzić odpłatnie Państwowa Straż Pożarna.

3. Minister Spraw Wewnętrznych określi szczegółowe zasady i sposób odpłatności za szkolenia, o których mowa w ust. 2.

Art. 36. Minister Spraw Wewnętrznych określi szczegółowe zasady zwrotu kosztów za udział w działaniu ratowniczym, o którym mowa w art. 23.

Art. 37. 1. Nieruchomości, środki transportu, urządzenia i sprzęt pozostający w dyspozycji ochotniczej straży pożarnej lub ich związku mogą być, z zastrzeżeniem wynikającym z przepisu art. 33 ust. 1, odpłatnie wykorzystywane do innych społecznie użytecznych celów, określonych w statucie ochotniczej straży pożarnej lub ich związku.

2. Środki uzyskane z tytułu, o którym mowa w ust. 1, stanowią dochody własne ochotniczej straży pożarnej lub ich związku.

Art. 38. 1. Instytucje ubezpieczeniowe obowiązane są przekazywać Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej do 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowych składek ubezpieczeniowych pobieranych za ubezpieczenie od ognia.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określa corocznie wysokość procentu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 39. 1. Środki finansowe przekazane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej na podstawie przepisu art. 35 ust. 2 i art. 38 ust. 1 przeznaczone są wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej, w tym na cele wynikające z przepisu art. 28 ust. 6, art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 1.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady rozdziału środków, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40. 1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy ochotnicze straże pożarne oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych stają się stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy — Prawo o stowarzyszeniach.

2. Ochotnicze straże pożarne oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, złożą wniosek o rejestrację stowarzyszenia do właściwego sądu rejestrowego.

3. Organy dotychczas prowadzące rejestr ochotniczych straży pożarnych, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, prześlą sądom rejestrowym rejestry ochotniczych straży pożarnych.

4. Minister Spraw Wewnętrznych, w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, przekaze statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych sądowi rejestrowemu dla miasta stołecznego Warszawy.

Art. 41. Do czasu zorganizowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego funkcjonariusze pożarnictwa, którzy są zatrudnieni w resortowych jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej, zachowują wszystkie dotychczasowe uprawnienia wynikające ze stosunku pracy.

Art. 42. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, ciążący na nim obowiązek ma wykonać na własny koszt do dnia 1 stycznia 1995 r.

Art. 43. 1. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami określi, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, szczegółowe zasady i tryb umożliwiający utrzymanie bądź przekształcenie zakładowych straży pożarnych w zakładowe służby ratownicze.

2. Właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, szczegółowe zasady i tryb likwidacji niektórych zakładowych straży pożarnych.

Art. 44. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, w którym funkcjonuje resortowa lub zakładowa straż pożarna albo inna jednostka ochrony przeciwpożarowej, w tym ochotnicza straż pożarna, ponosi wszelkie koszty związane z utrzymaniem tych jednostek.

Art. 45. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, obowiązują dotychczasowe akty wykonawcze, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 46. Traci moc ustawa z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198).

Art. 47. Ustawa wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

352

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 sierpnia 1991 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych.

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222 oraz z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych (Dz. U. z 1988 r. Nr 37, poz. 295 oraz z 1990 r. Nr 42, poz. 243 i Nr 88, poz. 513) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 11 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) łodzi sportowo-turystycznych i innych małych obiektów pływających (do 15 ton nośności); w razie śluzowania zwolnienie to dotyczy wyłącznie kajaków i małych łodzi wiosłowych, jeżeli ich przejście przez służę albo pochylnię odbywa się łącznie z innymi statkami lub łodziami sportowo-turystycznymi;”;

2) § 14 otrzymuje brzmienie:

„§ 14. 1. Opłatę za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i splaw ustala właściwa okręgowa dyrekcja gospodarki wodnej na podstawie informacji, którą podmiot gospodarczy prowadzący działalność żeglugową obejmującą przewóz osób lub towarów w celach zarobkowych i na własny rachunek jest zobowiązany składać za każdy miesiąc uprawiania żeglugi w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, dotyczy przewozów towarowych wyrażonych w tonokilometrach, rejsów statków pasażerskich, pustych statków towarowych i barek, ilości śluzowań i przejść przez pochylnię i powinna zawierać dane, o których mowa w § 12 i 13.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, uiszczają opłatę za każdy miesiąc uprawiania żeglugi w terminie do 30 dnia następnego miesiąca, na podstawie noty księgowej wystawionej przez okręgową dyrekcję gospodarki wodnej.

4. W razie niezłożenia w terminie informacji, o której mowa w ust. 1, właściwa okręgowa dyrekcja gospodarki wodnej określa należność z tytułu opłat za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i splaw według własnych ustaleń.

5. Posiadacze technicznych obiektów pływających oraz łodzi sportowych i turystycznych oraz innych jednostek pływających opłatę za śluzowanie lub przejście przez pochylnię uisz-

czają bezpośrednio w miejscu śluzowania, za pokwitowaniem, na rzecz właściwej okręgowej dyrekcji gospodarki wodnej.”;

3) w załączniku do rozporządzenia:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Za korzystanie z urządzeń wodnych, za żeglugę i splaw pobiera się od krajowych oraz zagranicznych podmiotów gospodarczych i posiadaczy obiektów pływających opłaty w wysokości:

1) od przewozów towarowych za 1 tonokilometr:

a) na rzece Odrze skanalizowanej od km 98,1 do km 282,5, na Kanale Gliwickim od km 0,0 do km 41,2 oraz na Kanale Kędzierzyńskim od km 0,0 do km 6,0 — 12 zł,

b) na drodze wodnej Wisła—Odra od ujścia rzeki Brdy do miasta Krzyż, tj. do km 176,2 rzeki Noteć, oraz na węźle gdańskim, tj. na rzekach Nogat, Szarpawa i Wisła Martwa — 11 zł,

c) na pozostałych drogach wodnych wymienionych w ust. 1 — 10 zł,

2) od statków pasażerskich, pustych statków towarowych i barek za 1 tonokilometr nośności wymierzonej — 2 zł,

3) za jedno śluzowanie lub przejście przez pochylnię zestawu pchanego lub holowanego oraz barek, tratw, holowników i pchaczy (nie wchodzących w skład zestawu), statków pasażerskich, pogłębiarek, koszarek, dźwigów pływających i innych obiektów, za każdy zestaw lub obiekt śluzowany:

a) w czasie godzin pracy służby lub pochylni — 12 000 zł,

b) po godzinach pracy służby lub pochylni — 24 000 zł,

4) za jedno śluzowanie lub przejście przez pochylnię łodzi sportowo-turystycznych i innych małych obiektów pływających do 15 ton nośności, za każdą łódź:

a) w czasie godzin pracy służby lub pochylni — 12 000 zł,

b) po godzinach pracy służby lub pochylni — 18 000 zł,

5) za śluzowanie kajaków i małych łodzi wiosłowych, niezależnie od ich liczby, jeżeli śluzowanie lub przejście przez pochylnię nie